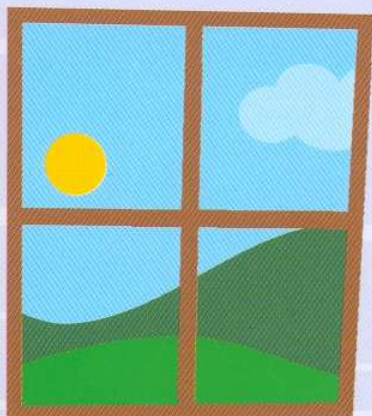

PROVINCIA AUTONOMA DI TRENTO

Servizio per lo sviluppo e l'innovazione
del sistema scolastico e formativo
Ufficio di coordinamento pedagogico generale

Bine ati venit *Benvenuti in lingua rumena*

F.I.O.R.E.
FAMIGLIA, INFANZIA,
ORIENTAMENTI,
RIFLESSIONI EDUCATIVE

PROVINCIA AUTONOMA DI TRENTO
Servizio per lo sviluppo e l'innovazione
del sistema scolastico e formativo

Bine ati venit

Benvenuti in lingua rumena

© Provincia autonoma di Trento - 2009
Servizio per lo sviluppo e l'innovazione del sistema scolastico e formativo

A cura dell'Ufficio di coordinamento pedagogico generale
Miriam Pintarelli, Anna Tava

Collaborazione Ufficio Stampa
Coordinamento editoriale Silvia Vernaccini

Referenze fotografiche Scuole dell'infanzia provinciali:
Calavino - Palù di Giovo - Roveré della Luna
S. Michele a/Adige-Faedo - Terlago -
Trento-Madonna Bianca - Trento-S. Giuseppe
Trento-Solteri - Verla di Giovo

Progetto grafico ed impaginazione Palma & Associati
Stampa Litotipografi a Alcione

BENVENUTI

/ a [cura dell'Ufficio di
coordinamento pedagogico generale, Miriam
Pintarelli, Anna Tava]. - Trento : Provincia
autonoma di Trento, 2009. - 96 p. : ill. ; 24
cm. - (FIORE)

Nome dei cur. dal verso del front.

ISBN 978-88-7702-239-4

1. Bambini - Educazione - Scuola materna
I Trento (Provincia). Ufficio di coordinamento
pedagogico generale I. Pintarelli, Miriam II.
Tava, Anna
372.218

BENVENUTI
VERSIONE PLURILINGUE (in lingua rumena)

Collaborazioni

Adattamento e selezione testi
Grazia Modugno

Traduzioni

Segreteria Generale della Provincia - I.S. per la realizzazione di grandi eventi
Cooperativa Città Aperta - Rovereto

Stampa Centro Duplicazioni PAT
Gennaio 2012

*"Bine ati venit" e un salut cordial
Si un mod de a intampina
Care, si in viata de zi cu zi,
subliniaza placerea de o intalnire,
de a cunoaste,
si da un aer familiar si
placerea de a sta impreuna.*

*"Bine ati venit" este titlul
Care am vrut sa-l mentinem
In aceasta noua editie de text
Pentru ca e un mesaj,
care deschide un raport,
ce priveste parintii
fetitelor si a baietilor
care intra pentru prima data
la gradinita,
incepand un parcurs de crestere
si de intrajutorare.*

Cuprins

Prezentare	6
Incepem sa vorbim	9
<i>O etapa importanta in a deveni mari</i> Este intrarea intr-un ambient nou	13
<i>Unde ziua trece in alt fel decat acasa</i> Facuta din diverse momente,recunoscute	17
<i>Se face parte dintr-o organizatie mare</i> Unde se comunica si se imparte	21
<i>Intr-o perioada unde vin insotiti</i> De o linistitoare rutina	25
<i>Unde copii invata jucand</i> Intr-un mod serios si distractiv	29
<i>In contextul unui proiect educativ</i> Unind placerea cu invatatul	33
<i>E administrat de persoane competente si sensibile</i> Profesioniste si iubitoare	37
<i>Care cunosc momentele delicate</i> De a se simti mari sau mici	41
<i>De exemplu sa ramana la scoala mai mult</i> In timpul prelungit, care este special	45
<i>Toate aceste si multe altele in incinta</i> <i>Acestei mari organizatii</i> A gradinitei de copii din provincia Trento	49
<i>Observatii despre gradinita copilului meu</i> Nume si numere la indemana	63
<i>Spatiu pentru insemnari personale</i>	65

Prezentare

Primul "Bine ati venit" naste in 2002

Era in 2001 cand ne vine ideea de a planui un opuscul despre experienta traita la prima intrare in gradinita, dar si inceperea anului scolar, unde copilul gaseste un loc deja cu un caracter format. Multe situatii care au nevoie treptat de atentie. Obiectivul nostru era, ca parintii sa cunoasca aceasta lume inainte de a intra sa face parte, pregatind putin terenul si ajutand aceasta noua etapa unde in anumite cazuri reprezinta iesirea copilului pentru prima data din nucleul familiar si in alte cazuri trecerea de la cresa in alt ambient. De atunci **"Bine ati venit"** a trecut prin mainile multor parinti, a fost rasfoit, citit si comentat impreuna cu educatorii.

si astazi innoieste hainetele tale

Astazi, **"Bine ati venit"** a ajuns la a treia editie, aceea care il face sa intre in colectia F.I.O.R.E. in acelasi timp luand nastere cu aceeasi intentie, de a discuta subiecte ce privesc cresterea copiilor.

"Bine ati venit" a ajuns in locul ideal, unde inainte au fost alte activitati care au analizat bine teme cum ar fi alimentatia, independenta. Descoperirea si explorarea spatiilor inaintea si in afara gradinitei. In F.I.O.R.E nu este o ordine stabila, fiecare test apartine unui discurs facut din imagini si cuvinte care se intalnesc cu forta emotiilor, a incantarii si a gandurilor.

dar mentinand acelasi spirit

Spiritul care da viata la **"Bine ati venit"** este cel de odata: de a da un mesaj de ospitalitate. In acest univers putem intalni probleme dar ramane intacta vointa de a spori interesul parilor de a pune acea intrebare in plus inca din primul contact cu gradinita. **"Bine ati venit"** vorbeste despre gradinita, cum este aceasta structurata, fara a intra in

detalii organizative construite si adaptate pentru contexte speciale. Concret si c exemple zilnice ne da o imagine clara si accepta intrebarile care deseori le fac parintii.

**intr-o poveste
care leaga
cotidianul si
sistemul scoalar**

Inceputul povestii incearca sa incadreze tipul de experienta si includerea, care masuri trebuie luate. Explica deci situatii si comportament, si intra in profundul cauzei, care inevitabil se intampla in aceasta faza. Multa atentie se acorda unei zile obisnuite, transparenta cu ritualurile ei, unde organizatorii stiu sa intampine orice eveniment neasteptat, cu experienta inuiesc si aplica propunerile ce caracterizeaza scoala si creeaza placerea de a sta impreuna. Asadar gradinita devine un punct de referire.

"Bine ati venit" incede cu descrierea momentelor si a reflexiilor care se refera la confruntarea dintre familie si gradinita. Ca un pertotal, este un mod alaturi de altele gandite de fiecare gradinita, pentru a alimenta dialogul ce priveste problemele importante, inceputul unei conversatii care va continua in gradinita.

Incepem sa vorbim...

Includerea privește copii și adulții

Experiența primei zile de grădinița e ceva ce privește doar copii? Dificultatea e numai pentru ei? Toate curiozitățile, îi lasă indiferenți pe adulții care îi însoțesc? Din punctul nostru de vedere nu! Nu e doar copilul cel care începe o noua etapă, deseori așteptată, semn că devin mari, dar și părinții. Copilul descoperă și devine stăpân pe acest loc și încetul cu încetul îl descoperă și se lasă transportat de plăcere, de interesul ce găsește împrejurul lui, dar și părintele are nevoie încă de la început să înțeleagă și să știe.

Și nu e numai părintele implicat în joc dar și educatorii.

În un proces de cunoaștere ce e la baza creșterii împreună

Începe de departe acea muncă "lentă" de pregătire care face această etapă; începe cu primele contacte în faza de înscriere și se concludă anticipând ce va urma.

Dintotdeauna intrarea în grădiniță, e privită de adulți: educatori și părinți, ca un moment delicat, care cere atenție majoră.

Un părinte simte nevoia de a avea încredere în grădiniță, văzând modul în care acesta de prezintă. Și grădinița simte nevoia de a cunoaște părinții, pentru că ei reprezintă lumea în care copii trăiesc.

cu obiective comune

Cu aceste condiții comune, pornesc primele activități: grădinița intensifică raportul cu părinții, în așa fel au loc acele întâlniri de schimb reciproc, unde părinții vin la grădiniță și cer primele informații de bază participând la întâlnirile propuse. Obiectivul este cel de a face copii să trăiască acest

moment de intrare la grădiniță într-o manieră senină.

Respectând în fiecare an aceste întâlniri demonstrează lentetea cu care se ajunge la cunoașterea reciprocă între grădinița și familie.

Se pare că ocaziile nu sunt niciodată prea multe. Desigur, cu timpul se va ajunge la familiarizare, în situațiile ce se vor prezenta atât cât și modul prin care se intră în relații pentru a socializa.

e voința de a construi relații importante

Încet, încet ezitățile și frica reciprocă se pierd lăsând spațiu unei noi relații cotidiene. Familia și grădinița care înainte nu se cunoșteau, acum încep să strângă un raport important. Nimic nu e prevăzut pe acest parcurs; există dificultatea de a descoperi valori, alegeți, așteptări și a armoniza eventuale diferențe încă nedescoperite. Și relația dintre adulți este de folos în aceeași măsură ca și a raportului cu copiii. În cadrul acestui joc făcut în trei, are loc experiența de includere în grădiniță; copilul și părinții trăiesc evenimentul și stabilesc raporturi.

într-un timp deschis socializării

Perioada dedicată grădiniței reprezintă o schimbare majoră în familie: se schimbă ritmul de viață și crește posibilitatea de a împărtăși idei. Copilul, încet încet leagă relații de prietenie cu ceilalți copii, pe care îi întâlnește cu plăcere și în afara grădiniței, de exemplu în parc, unde și cei dragi lor socializează cu alte persoane. Astfel micul univers familiar se mărește și se îmbogățește.

ARE

MENSILI D'AUTUNNO.
IL GUSTO...
MARO E UN 16...
E ACIDINO...
E PEPRO...
ACIDA MA...

O etapă importantă în a crește, iubind și făcând parte unui nou ambient

de acasă sau de la creșă către noi experiențe

Perioada de început când copilul se adaptează și cunoaște grădinița se chiamă adaptare.

Adaptându-se într-o situație nouă cu persoane și acțiuni diverse, implică un proces de participare la viața de grup. Nu este o etapă de câteva zile, ci de o perioada trăită de copii în modul personal, și adulții trebuie să se gândească la o formă potrivită pentru fiecare.

Venind de acasă sau de la creșă, copilul găsește o viața de grup mai complexă, unde devin numeroși copiii cu care se vine în contact și diverși adulți care supraveghează.

Copilul pune în joc capacitățile sociale dobândite și dezvoltă altele noi, făcând un mare pas înainte, în creșterea psihologică.

de înfruntat cu timpul personal

Dacă vreun copil manifestă o adaptare mai rapidă în noua realitate demonstrând placerea de a participa, simpatie pentru educatori și preferință pentru un copil, e normal că pentru alții trebuie mai mult timp.

Sunt copii, care înainte de a se juca cu alții, sau de a lega un raport trebuie să examineze un timp terenul.

Copii sunt diverși și diferit este modul lor de a influența noul: există cei care preferă să stea lângă un adult, cel care este mai retras sau cel care este pregătit să descopere totul.

Si căzând într-un acord cu părinții, se caută timpul și modul potrivit de a adapta copilul și de a crea un raport de încredere.

Grădinița consideră cu atenție nevoile copiilor, mai ales a celor noi veniți, punând la dispoziție spații și mici activități, gândind că fiecare copil are o poveste personală familiară de care se ține cont.

Educatorii înțeleg când sunt obosiți și caută motivele de indispoziție, când sunt agitați sau descurajați, ori alt fel stare.

comportamentul copiilor este observat cu atenție

De multe ori părinții se minunează de comportamentul copiilor, la care nu se așteptau, dar experiența educatorilor ajută pe cei mari și cei mici, interpretând semnificația acelui comportament și propune modul de a găsi o soluție.

Se ajunge la un acord între grădinița și familie, privind anumite comportări, în acest mod nu se transmit mesaje contestante.

Dar o mică criză poate apărea neașteptat când totul pare că merge bine.

Când copilul epuizează entuziasmul și curiozitatea și înțelege că există multe lucruri noi de înfruntat, atunci vrea să devină din nou mic.

Sunt sentimente cunoscute care găsesc înțelegere și brațe, așa în puțin timp se întoarce la normal grădinița devine din nou "grădinița mea".

începutul grădiniței este un pasaj dur pentru toată familia

Intrarea în grădinița este și momentul când părinții încredințează o parte din creșterea și educația propriului fiu, la alți adulți, cu care copilul petrece mare parte din zi.

Începe o fază delicată unde educatorul alături de părinți, încearcă să cunoască bine copilul și să-l ajute să stea împreună cu alte persoane, știind că după grădiniță se întoarce la cei dragi.

Pentru grădiniță orice an este unul nou,
deoarece copii nu sunt la fel și e diversă
dinamica grădinițelor care se formează și a
jocurilor ei.

"Grădinița mea este frumoasă și înăuntru și înafară."

Ludovica

...unde ziua trece în mod divers decât acasă

făcută din momente diferite

Copilul cunoaște grădinița treptat

În primele zile copilul trebuie să stea la grădiniță, pentru a se obișnui în mod treptat cu programul, propunerile de joacă la început fiind foarte simple și având scopul de a apropia copiii de adulți și de a face cunoștință.

În această fază atenția educatorului nu este îndreptată spre "a crea" ci spre a sta cu copilul și obiectivele educative privesc crearea plăcerii de a sta împreună, de a forma un grup și capacitatea adaptării la principalele reguli de viață în grădiniță.

Abia ajunși ne facem comozi

Când ajung la grădinița copiii își schimbă încălțările și își pun o pereche de papuci comozi, cu care stau în picioare toată ziua, dar pe care le schimbă de câte ori este nevoie:

pentru a intra într-un spațiu cu perne și covor sau pentru a ieși afară în curte.

În anumite grădinițe sunt recomandați papucii de stofa, altele preferă șosetele împotriva alunecării, dar marea majoritate lasă decizia părinților, amintind că este fundamentală comoditatea și sănătatea. Un alt factor important este posibilitatea copilului de a fi autonom și de a se încălța și lega singur la papuci.

Cu o îmbrăcămintă potrivită pentru a sta și a se juca

Anumite școli îmbracă uniforma, pe când altele o folosesc doar pentru a desfășura anumite activități, în rest copiii stau îmbrăcați comod pentru a se juca și pentru

a sta fără preocuparea că se pot murdări. E probabil ca jucând cu plastina sau colorând să se murdărească.

Cum e și pentru noi adulții și pentru copii e important să se îmbrace comod pentru a putea fi autonom, ar fi bine ca uniforma să fie ușor de încheiat, îmbrăcămintea să fie lejera pentru a nu transpira și să nu aibă fermoare sau nasturi tari.

De evitat și bretelele, curelele sau alte accesorii frumoase dar dificil de a le încheia.

**și apoi începe
o zi cu jocuri
și activități**

Când au intrat în grădiniță, copiii găsesc un spațiu de joacă unde desfășoare diverse activități.

Copilul e liber să aleagă jocul care-i place și cu cine se poate juca, se poate ascunde (dar educatorul îi poate vedea) poate desena sau poate face un joc în jurul măsuței sau poate face o construcție cu alți copii.

Spațiul delimitat și organizat, ajută copilul să se organizeze alegând un joc, și a se concentra unindu-se cu alți copii și respectându-i.

**pentru a explora,
experimenta,
descoperi și a
vorbi într-un
spațiu gândit**

În spațiu de joc sunt puse multe și diverse materiale care ajută a explora diverse posibilități, sugerând creativitatea, logica și modul de a se exprima.

Ambientul școlar oferă copilului certitudinea siguranței unde fiecare învață care este grupa sa ca punct de refer, când ajunge și când pleacă.

Încet încet vine implicat în a transforma spații și reguli: de exemplu construind o pistă pentru mașinuțe, sau făcând un ambient pentru animalele din plastic. Colaborând a se defini spațiile de joc, copilul este implicat și zi de zi va fi mai accentuată participarea.

**unde rămâne
amintirea de
ceea ce ai făcut**

E important pentru copii sa rămână
amprenta de ceea ce s-a făcut,de ceea ce
s-a schimbat și de ce.

Postere, dosare, cărțulii,cd formează o
documentație, care face modul de a
parcurge strada făcută și capacitățile
dobândite.

*Eu mă duc la grădiniță cu microbuzul și în toată ziua
fac doua Drumuri frumoase.*

Antonio

...se face parte dintr-o mare organizație

unde se comunică și se împarte

Senzația de a aparține se construiește zi de zi

Destul de repede copilul găsește siguranța și normalitate zilelor ce trec, de exemplu: gustarea de dimineață, poveștile, mersul la baie, prânzul și pregătirea de mers acasă. După ce au ajuns toți, educatorul și copiii încep a povesti.

Se face prezența pentru a vedea cine lipsește, conversând cu toții împreună. Fiecare grădiniță are moduri diverse, dar momentul apelului dă impresia de a fi toți împreună formând un grup.

"Suntem toți?" nu reprezintă doar nevoia de a se număra, dar și a se recunoaște ca un colectiv.

De fapt și cine lipsește devine prezent, cu interesul demonstrat pentru absența lui.

Și începe cunoscând povestea și nevoia fiecărui copil

Cunoscând povestea băiatului sau fetei, problemele ce le-a avut, nevoie particulare, ajută ca raportul cu el/ea să fie mai profund, găsind un mod de a-l ajuta.

În cazul în care copilul are nevoie de o atenție particulară ar fi bine să se discute cu educatorii, semnalând necesitatea verificând împreună, ceea ce grădinița poate face pentru sănătatea lui.

Mai sunt zile și momente când cineva are nevoie de atenții speciale, de acel ceva în plus. Părinții discutând cu educatorii, reduc problemele și le rezolvă.

Copilul simte cum adulții ajung la o înțelegere, stima reciprocă formează un cerc protector în jurul său.

Sunt reguli care garantează siguranța tuturor: pentru a da în primire copilul

Școala furnizează părinților formulare pentru a indica persoanele ce pot lua copilul în cazul în care părinții nu pot. Este un mod de a da garanție și un major control pentru că cine ia copilul trebuie să fie persoane autorizate și capabile să-l supravegheze.

Pentru comunicări urgente

Se cere politicos de a anunța educatorii în cazul absenței cu un telefon sau trimițând o comunicare scrisă. Copilul face parte dintr-un grup ce-l așteaptă și de aceea prietenii și adulții au plăcerea de a ști cum se simte și ce face. În schimb dacă copilul nu se simte bine la grădiniță, educatorii anunță părinții, de aceea este necesar a lăsa numerele de telefon utile.

Pentru accidente

Câteodată se întâmplă mici accidente, se poate cădea în timpul jocului, lovindu-se sau zgâriind un genunchi în curte. E o consecvență naturală a vârstei și vivacității. De obicei e destul un pic de apă rece, și un pupic, dar dacă e mai grav și educatorii au dubiu că trebuie făcut un control, se avertizează imediat părinții. Pentru accidente este prevăzută o asigurare dacă este nevoie educatorii dau acest formular familiei.

Pentru un neprevăzut al părinților

Se poate întâmpla că un părinte are nevoie să vină înainte de sfârșitul programului, în acest caz este bine să se anunțe grădinița, încât educatorul evită să înceapă cu copilul o activitate lungă, astfel el va ști că ziua este diferită și se pregătește liniștit să iasă.

Pentru a se Înțelege

Comunicarea între părinți și educatori este fundamentală, de aceea se organizează ședințe, întâlniri unde vin prezentate

proiecte educative și activități didactice.
Sunt și întâlniri individuale unde se discută
despre copil, de experiențele trăite în
grădiniță, despre prieteni și jocuri preferate
și despre progresul făcut.
Sunt momente importante pentru a
împărtăși alegerea educativă, a înțelege
sensul regulilor și activităților propuse de
grădiniță.

Eu cu grupa mea mă distrez mult

Silvia

...pe o perioadă ce-i dă un sens

Însoțiți de o rutină serenă

A sosi și a plecă Sunt doua Momente foarte Importante

Când mama sau tata, bunicii persoanele delegate, aduc copilul la grădiniță sau vin să-l ia la sfârșitul zilei, fac o acțiune simplă dar în același timp plină de emoții, deoarece copilul în acel moment vine luat de altcineva și într-un alt Univers, cu alte reguli, alte puncte de referință afective și invers când se întoarce acasă devine copilul familiei.

Investesc multe emoții

Sunt sentimente ce privesc stabilitatea raporturilor și pasajelor fiindcă nu devin obișnuite, fiind ajutați cu vorbe dulci care dau siguranța că cei dragi se întorc și delimitează timpul: după masă, după somn...

Se creează un ritual în care frazele devin o promisiune:educatorul primește copilul cu un salut personalizat ce dă un aer familiar și dă senzația de a fi așteptat, și în același timp copilul înțelege încrederea pe care o au părinții pentru educatori și devine și a lui.

Alegând ce e de făcut împreună, pentru fiecare copil este începutul unei zile bune

Educatorul, care este un observator atent poate să fie de ajutorul părinților, însoțind copilul către ceva ce îl interesează, dar mai ales transparența adulților, ce contribuie a rînforța sentimentul de siguranță a copilului, care încet încet cuceresc spații, jocuri și colegi. După puține zile copii se așteaptă unul pe celălalt și devine important pentru ei să se întâlnească.

**Că după se
deapănă în ocazii
care se recunosc**

Rutina în școală este o necesitate organizativă, dar nu numai, sunt faze care definesc ziua și ajută copilul a o stăpâni în minte.

Este peisajul de la un moment la altul, unde cunosc etapele și sunt liniștiți.

Se reunesc stând pe băncuțe deoarece e momentul de dus la baie, de a se spăla pe mâini, de a se prepara pentru prânz sau de dus în curte; se așează totul la loc pentru a încheia dimineața sau o activitate făcută cu un grup... Așa ziua devine prevăzută, copilul știe dinainte ce urmează, cum începe și cum se termină ziua.

Se construiește astfel noțiunea timpului, unde se acționează mereu interesat.

**A face singuri
și a face
împreună, este
viața școlii**

La grădiniță copii sunt ajutați să devină încet încet auto-nomi, pentru a dobândi autostimă și plăcerea de a face.

Deci desfășoară mici sarcini, de exemplu spală pensoanele sau pune masa.

Bineînțeles că cine are nevoie vine ajutat de educator sau persoana care vine ajută, ce reprezintă o figură afectuasă importantă, dar vine invitat să încerce să se ajute cu un coleg mai expert.

**Făcută din multe
momente
comune**

Mai sunt și momentele comune, de exemplu când este ora de dus la dormit sau pentru prânz. Și în mici grupuri efectuează acțiuni ce dezvoltă deprinderi dobândite încă în propria familie: de făcut ordine, de a se spăla pe mâini, pe dinți, de mers la baie.

Sunt acțiuni simple care devin rutină și demonstrează capacitatea de a avea grijă de el însuși și respect pentru alții.

În timp ce se așteaptă la rând se face un mic joc și se învață a avea răbdare.

**Este și normal
câteodată să fie
momente
denesiguranță**

"A lăsa" și "a găsi" familia, sunt momente ce pot deveni dificile în câte o zi, pentru că apare un pic de nesiguranță, chiar dacă prima perioadă de obișnuință a trecut. Mai este și ziua "greșită" cum se întâmplă și la adulți când ți se pare că totul merge pe dos..

Sau ziua cu capricii, care poate fi un mod de a cere mai multă atenție .

Pentru toate acestea e necesar ca părinții să colaboreze: Se opresc mai mult cu copilul, intră în grădiniță cu el, ca să vadă ce a produs, a cunoaște prietenii, sau a lăsa în buzunarul copilului o jucărie de acasă...

*Dacă fac un turn înalt înalt,
nu vreau sa-l desfac imediat*

Corrado

...unde copiii învață jucând serios

Și distrându-se

La grădiniță se joacă în multe moduri

Jocul este un mod autentic de a trăi pentru copil. Prin joc capătă experiență, construiește raporturi afective, cunoaște pe el însuși, cunoaște lucruri, persoane, crește și devine capabil.

În grădiniță se învață jucând jocuri diverse, inventate, creative sau cu reguli, cu grup mai mare sau mai mic, noi sau mai vechi participând copii însuși.

Cu jocul se dobândește realitatea

Se întâmplă că părinții descoperă un refren auzit când erau ei mici, îndrăgit la fel de mult de fii lor. Altădată văd jocuri noi și particulare, create de la o idee, de la o poveste sau experiențe făcute cu știința sau tehnologia. Multe jocuri permit să se facă experiențe diverse, logice sau de construcție, experimente cu materiale diverse ce permit descoperirea și cunoașterea propriului corp în acțiune.

Exprimă ei Însuși

Este jocul de "a simula" care se face de fiecare dată când copiii reprezintă realitatea sau fantazia prin personaje sau Persoane familiare: în colțul căsuței, interpretează mama și tata, în magazin fac pe vânzătorii, în mașina construită cu cărămizi devin piloți.

În jocul de teatru, de travestire sau de marionete, copii dau viață persoanelor cunoscute, de exemplu "o doamnă frumoasă" sau agent de circulație, dar și cei imaginari luând viață gândurile și dorințele lor. Imitând activități din viața

adulților pun în joc recunoașterea identității de tip masculin și feminin. Împletind adevărul cu ficțiunea specific acestor jocuri vine favorizată prietenia și alianța între cei de aceeași vârstă dar și prietenii mai mari recunoscuți mai capabili.

**Se fac discuții și
Diverse
experimente**

În jocurile de tip laborator copiii mănuiesc și descoperă calitățile obiectelor cum ar fi duritatea, echilibrul, plutirea...
Fac reacții și combinații, decid și încearcă soluții pentru a da formă a mici proiecte individuale sau de grup.
Diversele materiale folosite pot fi ciudate sau recuperate și invită a explora în diferite moduri, deschizând așa drumul spre creativitate și solicită interesante procese de transformare a lucrurilor.

**Unde corpul este
Primul protagonist**

Se spune că de mic copilul "învață cu corpul" înțelegând că mai întâi cunoștințele trec prin cunoștința corpului și apoi devine capabil de raționament teoretic.
Când fac activități de mănuire și jocuri de mișcare, copiii pun la încercare capacitățile fizice și emotive unde distracția devine serioasă. Mâinile se specializează în acțiuni atente, corpul ocupă spațiu în fugă, salturi, sărit peste obstacole, copilul devine conștient de propriile posibilități dar și de limite și acordă mișcarea cu ceilalți.

**Jocurile au propria
Organizare**

În interiorul spațiilor pregătite în grupă (secție)și în momentele diverse de peste zi,copiii au oportunitatea de a face experiențe vesele, alese în mod liber în zona de joc.
Fiecare spațiu de joc are simple reguli stabilite cum ar fi numărul de jucători, a așeza la loc materialele la sfârșitul jocului, în cutiile dispuse.
La anumite ore și spații, jocul urmărește o

temă care stimulează un itinerar care se dezvoltă în proiecte.

Copiii se regăsesc în grupuri stabilite înainte, în baza vârstei sau formate anume să ducă înainte o anumită activitate cu obiective didactice fixate de educatori, având prezent nevoile copilului, pentru o dezvoltare armonioasă ținând cont de interesul demonstrat.

Și fac parte din proiectarea viitorului

Printre activități sunt cele de o continuare pe plan educativ cu creșa și școala primară unde vin în contact copii cu colegii mai mari.

Sunt întâlniri ce aleg o temă dar au ca scop principal de a face fluide pasajele în noile ambiente.

Așa copiii reușesc să prefigureze parcursul lor de creștere.

În gaura de nisip eu lucrez mult.

Ivana

...În cadrul unui proiect educativ

legând cunoașterea cu plăcerea

Proiectul Al școlii este "o construcție"

În spatele fiecărei organizații este totdeauna o muncă și o meditație de a stabili diversele momente de peste zi, de a sta cu copiii, de a-i cunoaște de a propune experiențe.

Proiectul se poate vedea ca o *construcție* făcută din multe cărămizi: cărămizile sunt activitățile, organizarea spațiilor, timpul, inițiativele... dar și întâlnirile programate cu familia, cu alte instituții școlare. Tot ceea ce școala este și face.

Proiectul se dezvoltă În timpul anului

Construcția trebuie să fie solidă, pentru a repara posibilele erori, dar nu închisă: ferestrele sunt importante, dau posibilitatea de a privi, de a înțelege mai multe lucruri, profitând de ocazie și modificând acțiunile.

Proiectul pleacă având puncte fundamentale: analizarea spațiilor, observarea copiilor, câteva idei de anul precedent, propuneri din afara care apoi se dezvoltă ținând cont de interesul copiilor. În prima faza când începe școala, proiectul e de *orientare*: e necesar pentru a fixa primele impresii, și pe parcurs se înțelege dacă inițiativa e valabilă.

Participarea la *întreținere* când se verifică și se modifică, se ajunge și se confirmă continuarea.

Și implică mai multe persoane

Modul cum este organizată școala, nu include numai singure persoane, dar

implică multe prezențe în baza rolului și funcției avute.

Implică deci educatorii și persoanele care ajută în anumite momente ale zilei care sunt făcute în colaborare, cum ar fi intrarea și ieșirea copiilor, igiena sau prânzul.

Și curățenia localurilor, acțiuni zilnice ce pregătesc școala și o reprezintă, fac parte din proiectul școlii.

În timpul zilei e necesar un personal organizativ cum ar fi unul sau doi educatori plus altă persoană ce ajută.

Și părinții fac parte din acest proiect

În multe școli se întâmplă ca sintonia dintre părti dau mari rezultate, părinții colaborează cu argumente, adăugând alte emoții la experimente.

Prind viață *grupuri ce fac teatru* unde nu e necesar să fii actor, dar având plăcerea de a se pune în joc pentru a face fericiți copiii, *grupuri ce construiesc* unde talentul de croitor sau tâmplar, ajută a se transforma sau a crea scenarii folositoare pentru joc. Important este și să vadă cum se curăță un copac sau cum se face pâine.

Grupuri de muzicieni și de pictori reușesc să pună în scenă comedii unde nu se știe cine se distrează mai mult, părinții sau fii-spectatori, ceea ce le face mare plăcere.

Școala este o rețea de relații interne și externe

În interiorul școlii se creează relații diverse între adulți și copii, unde sunt recunoscute competențele ce posed din primii ani de viață.

Deci educatorii fac în așa fel încât aceste situații să stimuleze curiozitatea și să favorizeze dezvoltarea competențelor fiecăruia.

Relațiile cu exteriorul privesc în primul rând părinții și în situații particulare cuprind educatorii de la creșă și de la școala primară, operatorii de la serviciile

specializate și sociale, în modul de a face față la nevoile evolutive a copiilor cât și în instituții locale: muzee, biblioteci...
Din această rețea iau naștere diferite proiecte realizate în comun.
Este o idee de școală ce deschide porțile societății și comunității.

Eu fac desene inventate deoarece am fantazie.

Rinaldo

...administrat de persoane competente și sensibile

profesioniști afectuoși

Personalul școlii: profesioniști dotați de empatie

Empatia este capacitatea de a percepe emoțiile altora și de a face un suport. Educatorii creează cu copii, legături făcute din înțelegere și apropiere care fac să vină frazele "A zis educatoarea!" ce indică încrederea și afectul unde copilul trăiește. Orientamentele educative vorbesc despre profesionalitatea educatorilor ce constă în faptul de a primi și a susține copii și familiile lor, știind să răspundă la nevoile lor de a cunoaște.

Și de competențe puse la zi constant

Competențele educatorilor și sensibilitatea lor sunt elemente pentru calitatea școlii. O nouă pregătire constantă permite dezvoltarea profesionalității, ce se extinde în studii și tematici. Este un instrument pentru a consolida cunoștințele și a le actualiza, în baza schimbărilor din sistemul de relații sociale și în sistemul pedagogic. Este o strategie de schimbare și de creștere a unei profesii ce cere de a fi constant în pas cu timpul.

Într-un extins program de formare

Formarea personalului din învățământ este administrată la nivel județean prin structuri de competență. Pentru a concretiza aceste cursuri sunt implicați toți educatorii ce au serviciu pe teritoriu și o activitate punctuală de programare și examinare premiând să răspundă la diverse exigențe a anumitor

școli sau a unui Cerc de coordonament susținând același obiectiv.

Cu multe forme

Sunt mai multe tipuri de cursuri, laboratoare, seminarii, zile, pentru a studia...Fiecare din acestea au o finalitate proprie dar împreună alcătuiesc mozaicul ce reprezintă promovarea culturii ce se extinde în social și dialoghează cu interlocutorii săi, pe primul loc fiind familia.

Tot personalul școlar are o profesie specifică

Și persoanele din bucătărie și ca ajutor ce lucrează în grădiniță sunt informate în aspectul sanitar, în modul de a conserva și coace alimentele, și alte legate de curățenie și buna funcționare a școlii. Dar grădinița este și o familie mare, unde competențele profesionale se alătură interesului raportului cu copiii. De aici iau naștere fraze precum "Ciao Marco, ce bine că te-ai vindecat!", "Sau Elisa, te-am văzut venind cu bicicleta..."

Știe să instaureze raporturi de apropiere și participare

Lumea relațională a copilului se lărgeste și devine și devine important ceea ce i-a spus bucatarul, comentariile șoferului de autobuz, sau complimentele femeii de servicii. Sunt persoane care mângâie și ajută, care amintesc să ia bilețelul cu o comunicare pentru părinți, cunosc gusturile, caracterul și des anumite secrete. Sunt prezenți la aniversarii, petreceri, excursii și des au un contact direct cu Moș Crăciun..

Cu școala, părinții deschid un dialog continuu

Pentru părinți vor fi întâlniri generale de grupă în mic număr pentru momente rezervate a descrierea lucrurilor ce se fac și de ce, în ce mod, cu ce instrumente...

Alegerile didactice ajută a apropia temele educative legate de evoluția și creșterea copiilor.

În discuția individuală este spațiu pentru p confruntare directă între educatori și părinți în cadrul unei relații individuale, atenția este îndreptată spre un singur copil, evoluția lui dar și la adulți, la dificultățile întâlnite, la întrebările ce se pun.

*Educatoarea mea este amabilă,
că își pierde răbdarea doar un pic.*

Giovanna

Stamm d. Inne
and more of the same
to the

...ce cunosc momentele mai delicate

de a se simți mari sau mici

Pentru a sta bine ca acasă, este mare grija, mai ales în anumite situații

Sunt momente ce seamănă cu cele din familie, cum ar fi orele de mese și mersul la dormit, momente ce au o atenție particulară.

Din punct de vedere nutrițional sunt tabele dietetice, date de sistemul sanitar și sunt un punct de referință, felurile de mâncare sunt alternate cu criterii precise, dieteticienii au scris anume.

Dar se știe că partea afectivă se adaugă la cea materială de aceea spațiul unde se mănâncă este îngrijit și primitiv și sunt prezenți nu numai educatorii dar și persoanele ce ajută și câteodată bucătarul sau bucătăreasa.

Cu timpul copilul simte că are un raport dezinvolt și chiar dacă sunt reguli, el simte că este înțeles.

Cum ar fi prânzul

Modul cum vin oferite felurile de mâncare ajută de multe ori să depășească anumite *bariere* și favorizează apropierea cu mâncăruri ce la început erau refuzate.

Având posibilitatea de a experimenta tipuri de autonomie cum ar fi: a se servi singuri sau având roluri cum ar fi *ospătar* sau a-i ajuta pe ceilalți, copiii au valide motive să guste alimente ce acasă nu le plac.

Părinții sunt informați

Meniul este expus în afișierul școlii, în așa încât părinții sunt informați și știu cum să se comporte seara (cina).

Meniul e același săptămânal, câteodată și pentru o lună și e referit la perioadele anului cu alegerea prioritară de fructe și legume de sezon. Familia este informată de felurile servite în baza școlii alese și garantează cunoștința meniului propus. În întâlnirile individuale, părinții vin informați mai detaliat cum trăiește copilul momentul prânzului și ce raport are cu mâncarea.

Școala este informată de probleme alimentare

Dacă copilul este afectat de vreo alergie, este suficient să se prezinte certificatul medical la școala în modul ca meniul poate fi modificat.

Dacă în schimb refuză un aliment cu timpul poate fi acceptat.

Stând în grup favorizează de fapt un comportament rival, dar personalul are diverse strategii (nu cu forța) pentru a ajuta copilul să încerce gusturi noi.

În cazuri mai complicate este necesar să se pună de acord cu educatorii deoarece este important ca grădinița și familia sa colaboreze.

Face parte din creșterea copilului, a apropia gradual lucruri necunoscute și câteodată pornind de la o frunză de salată se ajunge să mănânce cu plăcere o farfurie întreagă.

Momentul de dus la somn este o alta situație delicată

Când este obosit copilul se simte ca și cum ar fi mai mic.

Are nevoie de a fi mângâiat și de un obiect cu miros de acasă. În grădinița unde este la dispoziție camera de dormit, copii ce o folosesc se pregătesc în grupuri, cu un adult ce îl acompaniază în baie și îi ajută să adoarmă liniștindu-i.

Fiecare copil are un mod al său de a trăi acest moment, mulți aleg un momente pentru a-l ține alături, de a-l mângâia și de a-și freca fața.

Obiectul reprezintă o legătură afectivă și uită frica de a se despărți.
Supravegherea este asigurată și de colaborarea cu persoanele de servicii.

**Unde sunt
recunoscute
nevoile
particulare ale
fiecăruia**

Încet încet sunt cunoscute și micile nuanțe de comportament a copiilor și de aceea adultul știe cum să se apropie sau să stea la distanță într-o climă senină pentru toți. Și momentul când se trezește este plăcut și copilul are timp pentru a se pune liniștit în contact cu realitatea.

În grădinițele unde nu sunt camere de dormit se predispun pătuțuri sau perne într-o zonă protejată sau vin propuse activități de relaxare ce îndepărtează oboseala. Se ascultă muzică și se stă întinși, culcați, se moțăie un pic până se recapătă energia.

*Când mă trezesc mă duc la prietenii mei care
erau deja treji.*

Paul

...cum este să rămână la școală mai mult

În acel timp prelungit ce devine special

Ziua de școală este de 7 ore

Grădinița are zilnic un orar de 7 ore, unde începutul și sfârșitul vin în fiecare an hotărâte de Comitetul de gestiune a Școlii, ținând cont de exigențele familiei. De obicei orarul este: deschiderea la 8 și închiderea la 15, sau la 8:30 și 15:30, sau chiar de la 9 la 16.

Dar se poate ajunge și la 10 ore de deschidere

Timpul prelungit în grădiniță a luat naștere datorită exigențelor sociale și de muncă a familiilor și a extins orarul de deschidere până la 10 ore. Când spunem Timp prelungit, ne referăm nu numai dimineața, dar și pentru orele de după masă: prelungite.

În baza cerințelor prezente de familie

În fiecare an școlar Consiliul județean stabilește concursul economic ce vine dat de familie și numărul minim ajuns Pentru a activa orarul prelungit în fiecare regim școlar. În funcție de orele cerute pentru prelungire și în consecința înscrierilor primite, fiecare școală organizează orarul zilnic. Personalul atribuit pentru timpul prelungit vine specificat în Programul anual al Grădinițelor pregătit de Provincia autonomă de Trento, în baza orarului de deschidere și al numărului de copii înscriși în diversele orarii.

Sunt orele unui timp particular

Acest timp este diferit de o zi educativă normală, bineînțeles cu aceeași valoare în plan educativ.

Pentru mulți copii reprezintă momentul de început și de sfârșit al zilei și poartă cu el dinamica legată de despărțirea de figurile familiare și reuniunea cu ele după multe ore.

**Unde copiii au
nevoi diferite în
legătură cu alte
momente**

Dimineața cine ajunge mai devreme în grădiniță găsește o atmosferă liniștită, nu încă n mișcare, unde poate începe jocul cu puținii prieteni prezenți, dar curând ajuns toți ceilalți copii care se alătură.

Târziu, după masă, copiii ce rămân mai mult încetinesc ritmul și desfășoară activități gândite anume pentru un timp ce conclud ziua școlară. Au posibilitatea de a avea un raport apropiat cu adultul.

**Deci activitățile
sunt gândite în
mod apropiat**

Se formează grupuri noi și uneori se frecventează noi spații care devin mai apoi locuri de apartenență, unde se lasă și se regăsesc urmele unor drumuri și a unor jocuri diferite. În propuneri, afectivitatea capătă o relevanță majoră și conținutul *muncii* corespund nevoilor copiilor cu activități plăcute și diferite.

**Des legate de
cele făcute
dimineața, dar
nu forțat**

Dedicați timp unor conversații, unor povești legate de experiențele făcute în timpul zilei, este un mod important și pentru a consolida cunoștințele deja confruntate de copii și pentru a da sens unei continuități, dar fără frică de un proces forțat.

Nu tocmai în acumularea experiențelor se învață, ci prin ocazii care permit reorganizarea cunoștințelor proprii.

**Sau
diferite, pentru
a avea un proiect
"Doar pentru
noi"**

A face lucruri diverse nu înseamnă a pierde raportul cu celelalte momente ale zilei, pentru că continuitatea este dată, mai ales de către stilul educativ al grădiniței, de comportament și de tipul de cereri făcute de copii.

Ziua e făcută și de momente diferite care asumă semnificația lor și de aceea activitățile pot începe și se pot sfârși cu propria lor motivație: o anumită poveste, un experiment cu materiale sau un proiect tematic...

Care e frumos de prezentat celorlalți

Și este o mare satisfacție să arăți ceva colegilor dimineța, să le explici un joc sau o melodie nouă, să povestești o întâmplare care mai apoi a devenit carte ilustrată... Ca într-o familie, unde te duci și vii și povestești, chiar și la grădiniță un fir unește lucrurile și te face să te simți într-o comunitate.

*Când suntem puțini aștept mai puțin,
și mă legăn mai mult!*

Martina

...Totul și multe altele în interiorul Organizației

Grădiniței din provincia Trento

A summary of tasks and objectives

Lege provincială n.13-21 marzo 1977 e ss.mm

Legea n.13 din 1977, cu succesivele modificări, este legea de ordine a grădiniței trentine, care printre finalitățile educative indică "întreaga dezvoltare a personalității copilului într-o educație integrală care permite efectivă egalitate de oportunități educaționale, depășind condițiile sociale, culturale sau ambientale pentru a asigura fiecăruia o concretă realizare a dreptului de învățătură și de a ajunge la un anumit nivel cultural de bază, care să depășească orice tip de discriminare".

Orientările activităților educative a grădiniței

"Orientările activităților educative a grădiniței" sunt un document programatic adoptat cu Decretul Președintelui Guvernului Provincial n.5-19/Leg.dd.15 marzo 1995, în care sunt recunoscute grădiniței importante atribuții educative:

prezintă funcțiile sale educative

A asigura dezvoltarea potențialelor individuale: toți băieții și toate fetițele trebuie să poată să-și dezvolte propriile capacități și competențe cognitive, afective, expresive și sociale și e datoră grădiniței să îndeparteze anumite dificultăți și să creeze condiții ca acestea să se întâmple; trebuie susținut dialogul și promovată confruntarea cu alte sisteme, cu credențele religioase diverse și cu noile expresii de semnificație; trebuie de asemenea să crească

angajamentele și responsabilitățile și stimulată evoluția valorii etnice cum ar fi solidaritatea, cooperarea, simțul de responsabilitate, înțelegerea și primirea diferitului;

a promova valoarea diferențelor socioculturale, încât marca de pluritate cu aceleași valori care pot fi interpretate și trăite în diferite grupuri sociale.

Este susținută identitatea grupurilor lingvistice și a culturilor locale și străine prin intermediul drumurilor idealizate și structurate special.

Între lege și Orientări

Legea 13 și Orientările schițează o grădiniță cu propria specificitate și introdusă în panorama școlar, nu e înțeleasă ca și grad preparator pentru școala generală sau ca substitut al familiei, ci urmărește deplina dezvoltare a personalității de copil în integritatea dimensiunilor sale, promovând un proces finalizat intenționat pentru adoptarea identității și a autonomiei.

Se creează ideea de copil activ și capabil

Deja de mic, copilul căruia îi vine atribuit un bagaj de experiențe și emoții, este în stare să citească realitate și să își ofere anumite explicații.

A face împreună cu un adult, dă sens experiențelor trăite care favorizează maturizarea identității și dezvoltarea competențelor.

Și a împărtăși cu familia

Tema educativă implică și familia unde este locul principal de creștere și de dezvoltare, mai ales pentru specificitate relațiilor sale formative.

Indispensabila colaborare a părinților și a adulților mai apropiați deschide o mare circularitate de comunicare între școală și ambientul de viață a copiilor.

Organizarea

Spațiu Timp Grădiniță

Grădinița este deschisă 10 luni pe an, 5 zile pe săptămână și un maxim de 10 ore pe zi.

Structura internă

Grădinița este organizată pe secții care de obicei au 25 de copii și nu mai puțini de 15. În timpul zilei sunt prevăzute și activități care implică și copii din secții diverse în grupuri în baza vârstei sau de laborator, pentru jocuri, experimente și activități vaste.

Personalul grădiniței

Educatorii sunt 2 pe secție, dar în cazul în care grădinița este deschisă mai mult de 7 ore pe zi vin atribuite personal suplimentar pentru numărul de ore zilnice necesare și pentru perioada orarului prelungit. Personalul auxiliar-bucatarul și persoanele care ajută-desfășoară în interiorul grădiniței roluri importante legate de funcționarea cantinei, curățenie și transport, asistența în timpul intrării și ieșirii, îngrijirea igienei personale sau a colectivului, îngrijirea ambientului și a mobilierului. Sunt figuri afective ce copii întâlnesc în anumite momente de peste zi și care de multe ori participă la activitățile didactice și la anumite inițiative.

Cantina

La grădiniță copii mănâncă prânzul și pentru acest serviciu de cantină, în fiecare an Guvernul Provincial dispune tarife suportate de familie.

Drepturile copiilor cu dezabilități

Copiii care au un handicap sunt înscriși și integrați în grădiniță, într-o secție care este dotată cu educatori suplimentari pentru a favoriza participarea copiilor la activități sau parcursuri individuale adaptate exigențelor.

Organele reprezentative

Comitetul de gestiune (Art.11,12 L.P. n.13/77) este compus

În fiecare grădiniță exista un comitet de gestiune compus din reprezentanții școlii și nu numai:

- personalul de învățământ
- un reprezentant care nu face parte din personalul de învățământ
- doi reprezentanți a Primăriei de unde face parte grădinița
- părinți reprezentanți în număr egal cu ceilalți membri

Temele lui

Comitetul de gestiune definește orientarea activităților educative cu eventuale integrări pentru a-i adapta exigențelor comunității pentru realizarea obiectivelor fixate de Legea 13 și face propuneri Colegiului de personal.

Supraveghează funcționarea serviciului de cantină, hotărăște orarul, calendarul și înscrierile, în baza dispozițiilor de la județ.

Colegiul personalului (Art.15 L.P. n.13/77)

Tot personalul, de învățământ și auxiliar, care desfășoară munca într-o grădiniță, formează **Colegiul de personal**.

Își compun obiectivele

Acestuia vine atribuită organizarea activității școlare și a personalului și a facilită raporturile cu părinții.

Se ocupă cu programarea acțiunilor educative și adoptă inițiative pentru schimbul de informații.

Ansamblu părinților (Art.16 L.P. n.13/77) este compus

Mamele și tații copiilor ce frecventează o grădinița formează un organ numit Ansamblu părinților.

Președintele Ansamblului este un părinte, care este ales la prima ședință,

rămâne în funcție un an și convoacă Ansamblul în localurile grădiniței oricând este oportun.

Datoria lui

Ansamblul părinților face propuneri Comitetului de gestiune și colegiului de personal, în baza respectivelor funcții, privind latura educativă.

Colegiul de profesori (Art.59,60L.P.n.1 3/77) este compus

Educatorii pe timp indeterminat și determinat, de exemplu personalul de substituție, formează Colegiul profesorilor, care este prezidat de Coordonatorul pedagogic.

Datoria lui

Colegiul de profesori are datoria de a valuta timpul și criteriile de acțiune educativă și mersul criteriilor generale de distribuție a orarului educatorilor și desfășurarea activităților școlare .
E datoria lui să formuleze propuneri pentru formarea secțiilor și alegerea materialului didactic și pentru joc.
Formulează propuneri serviciilor competente în formarea personalului cercurile educatorilor și pentru inițiative de experiențe metodologice și programează anual activitățile pentru funcționarea grădiniței.

Structura

Serviciile	Competențele în materia grădiniței se referă la doua servicii provinciale: <i>Serviciul Grădiniță, instrucție și formare profesională</i> care se ocupă cu programarea și gestiunea; <i>Serviciul pentru dezvoltare și inovația sistemului școlar și formativ</i> care se ocupă în special cu acțiunile de promovare educativă, formarea educatorilor și de coordonarea pedagogică generală.
Puncte de refer	Departamentului de Învățământ Serviciului pentru dezvoltare și inovație a sistemul școlar și formativ Diriginte General Marco Tomasi Directorul biroului de coordonare pedagogic general Miriam Pintarelli Diriginte serviciului grădiniței, instrucție și formare profesională Roberto Ceccato Directorul biroului serviciu pentru copilărie Emanuela Maino
Cerc de coordonare	Grădinițele provinciale sunt grupate pe teritoriu în 12 cercuri de coordonare și la fiecare cerc este responsabil coordonatorul pedagogic.
Coordonatorul pedagogic	Coordonatorul pedagogic desfășoară funcția de sfat pedagogic-didactic în favoarea școlii și formează norme juridice și asumând măsurile necesare chiar și cele de urgență pentru a asigura funcționarea școlilor.
Primăriile	Primăriile furnizează edificiile cu localurile adecvate pentru grădiniță, luând măsuri pentru mobilier, jocuri și întreținerea și înnoirea lor. Folosind fondurile provinciei se ocupă și de angajarea personalului, din afara învățământului, organizarea serviciului de cantină și funcționarea școlii.

I Circoli di coordinamento

- Circolo n. 1** Circolo n. 1 BASELGA DI PINÉ
Via del 26 Maggio, 8/1 – 38042
tel. 0461.558849 – fax 0461.553980
circolo.coordinamento01@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico
Giuliana Battisti
Scuole dell'infanzia:
M. Maddalena Lazzeri-Capriana, Casatta, Daiano, Baselga di Piné, Miola, Rizzolaga, Molina di Fiemme, Piazze-Bedollo, Grumés, Varena.
- Circolo n. 2** Circolo n. 2 BORGO VALSUGANA
Via Temanza, 4 – 38051
tel. 0461.755804 – fax 0461.755805
circolo.coordinamento02@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico
Riccarda Simoni
Scuole dell'infanzia:
Natale alpino-Agnedo di Villa Agnedo, Bieno, Canal San Bovo, Caoria, Castello Tesino, Imèr, Taita Marcos-Levico Terme, Novaledo, Prade.
- Circolo n. 3** Circolo n. 3 PERGINE VALSUGANA
Viale Dante, 5 – 38057
tel. 0461.501808 – fax 0461.501809
circolo.coordinamento03@provincia.tn.it
Sostituto Coordinatore pedagogico
Alessandra Azzolini
Scuole dell'infanzia: Bosentino, Civezzano, Fierozzo, Sant'Agnese, *Il Girotondo*-Sant'Orsola, Seregno, Tenna, Vattaro, Vigolo Vattaro.
- Circolo n. 4** Circolo n. 4 TRENTO
Via Gilli, 3 – 38100
tel. 0461.496954 – fax 0461.496950
circolo.coordinamento04@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico
Patrizia Fellin

Scuole dell'infanzia: *Mamma Teresa-Cimone*,
Trento: *Maso Ginocchio-Collodi*, *Torrione*,
Il castello-Mattarello, *Girotondo-Ravina*,
Gli gnomi del bosco-Romagnano, *Piedicastello*.

Circolo n. 5

Circolo n. 5 TRENTO
Via Gilli, 3 – 38100
tel. 0461.496955 – fax 0461.497257
circolo.coordinamento05@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico

Flavia Perini

Scuole dell'infanzia: Calavino, Lasino,
Terlago; Trento: *Il Melograno-Cadine*,
Piccolo Principe-Cristo Re, *Sardagna*,
Biancaneve-Gardolo, *Margit Levinson-*
Roncafort, *San Martino*.

Circolo n. 6

Circolo n. 6 TRENTO
Via Gilli, 3 – 38100
tel. 0461.496956 – fax 0461.496950
circolo.coordinamento06@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico

Flavia Ioris

Scuole dell'infanzia: *L'Albero azzurro-*
Cavedago, *Fai della Paganella*, *Roverè della*
Luna, *Il Germoglio-San Michele all'Adige-*
Faedo, *Il giardino del sole-Grumo*; Trento: *Il*
girasole-Melta, *Il quadrifoglio-Solteri*,
Arcobaleno-Martignano, *Meano*.

Circolo n. 7

Circolo n. 7 CLES
Viale Degasperi, 10 – 38023
tel. 0463. 625230 – fax 0463.421679
circolo.coordinamento07@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico

Laura Bertoldi

Scuole dell'infanzia: *Castelfondo*, *Ruffrè*, *Cunevo*,
Peter Pan-Cavareno, *Casa del sole-Cles*,
Rallo-Tassullo, *Il nuovo germoglio-Revò*,
La città della gioia-Romeno, *Giardino dei sogni-*
Sarnonico, *f.lli Remondini-Sporminore*,
Bosco degli gnomi-Vervò.

- Circolo n. 8** Circolo n. 8 TIONE
Edificio 'Il centro' Via Circonvallazione - 38079
tel. 0465.343312 – fax 0465.343313
circolo.coordinamento08@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico
Giuseppe Pesenti
Scuole dell'infanzia: Bezzecca, Cimego,
Darzo, Dro, *Filippo Serafini-Preore, Rione 2
Giugno-Riva, Romarzollo, Tiarno di Sopra,
Tiarno di Sotto, Zuclo-Bolbeno.*
- Circolo n. 9** Circolo n. 9 ROVERETO
Complesso 'Intercity' Viale Trento, 37/E – 38068
tel. 0464.493116 – fax 0464.493117
circolo.coordinamento09@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico
Loredana Michellini
Scuole dell'infanzia: Rovereto: Fucine,
*Cesare Battisti, Noriglio, Via Livenza,
Il giardino incantato-Rione Sud, don Antonio
Rossaro-San Giorgio; Isera, Sant'Anna-Vallarsa,
Raossi-Vallarsa, Il Girasole - Tierno di Mori,
Piazza-Terragnolo.*
- Circolo n. 10** Circolo n. 10 ROVERETO
Complesso 'Intercity' Viale Trento, 37/E – 38068
tel. 0464.493114 – fax 0464.493115
circolo.coordinamento10@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico
Paola Barberi
Scuole dell'infanzia: Rovereto: Brione, Rione
Nord, *Amici della scuola-Sant'Ilario; Besenello,
Calliano, Giuseppe Boschetti-Folgaria, Chiesa-
Lavarone, Luserna, Nogaredo, Nosellari,
don Andrea Rainoldi-Pomarolo.*
- Circolo n. 11** CIRCOLO n. 11 MALÉ
Via 4 Novembre, 4 – 38027
tel. 0463.909700 - 909714 – fax 0463.909701
circolo.coordinamento11@provincia.tn.it
Coordinatore pedagogico
Lucia Cova

Scuole dell'infanzia: Cogolo, Croviana, Mestriago-Commezzadura, *Agostino Ravelli*-Mezzana, Monclassico, Peio, *Antonio Bontempelli*-Pellizzano, Piazzola-Pracorno-Rabbi, *Caterina Greifenberg Rizzi*-Terzolas, Livo-Varollo, Mione-Rumo.

Circolo n. 12 CIRCOLO n. 12 TRENTO
Via Gilli, 3 – 38100
tel. 0461.496952 – fax 0461.497257
circolo.coordinamento12@provincia.tn.it

Coordinatore pedagogico

Ruth Maria Stankowski

Scuole dell'infanzia: Trento: *Crosina Sartori*, *G. Rodari*, *L'albero del sole*-Madonna Bianca, *Piccolo Mondo*- Clarina, Povo, *L'officina degli gnomi*-Villazzano 3; *Arcobaleno*-Palù di Giovo, Verla di Giovo, *Girotondo*-Zambana.

Circolo scuole ladine COORDINAMENTO PEDAGOGICO
SCUOLE PROVINCIALI DELL'INFANZIA LADINE
Strada G. Soraperra, 6 – 38036 Pozza di Fassa
tel. 0462.760340 – fax 0462.760001
coordinamento.scuoleladine@provincia.tn.it

Sorastant de la scola ladines

Mirella Florian

Svolge funzioni di coordinamento pedagogico

Tatiana Soraperra

Scuole dell'infanzia: Canazei, Pera di Fassa, Soraga.

Note cu privire la grădinița copilului

Nume și numere la îndemână

Numele școlii

Adresa

Numărul de telefon

Numărul de fax

Numărul copiilor înscriși

Numărul secțiilor

Orarul de deschidere

Orarul de ieșire a copiilor

Coordonatorul pedagogic

Numărul de telefon

Educatorii copilului meu

Personalul auxiliar
(bucătărie, curățenie)

Președintele
Comitetului de gestiune

Președintele
ansamblului părinților

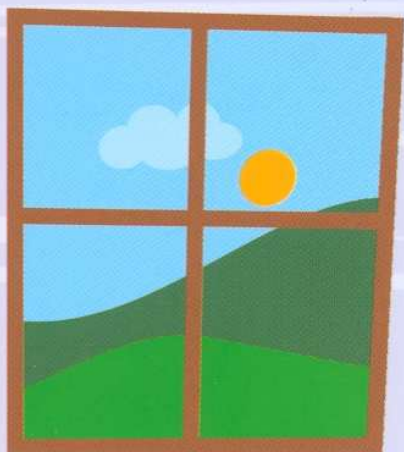

F.I.O.R.E.
FAMIGLIA, INFANZIA,
ORIENTAMENTI,
RIFLESSIONI EDUCATIVE